ומאי פניא כוותיה(ב). ממאי משכחינן הכא דתניא כוותיה דר' אמי דכשעשה בה מאמר פליגי: **מדקתני ר"ע אומר כלום חלקנו בין יבם כו' בין שעשה בה מאמר יפר.** מכלל דשמעיה ליה לר"א דאמר דכשעשה בה מאמר יפר ואהכי מהדר ליה ר"ע הכי: **א"נ.** מדקאמר ר' אליעזר ברישא משנכנסה לרשותו נגמרה לו אשה שיש לו חלק בה וכו' אינו דין שנגמר לו ואי דלא קדיש בה מאמר מאי נגמרה לו איכא: **אי אתה מודה.** שאפילו עשה בה מאמר שאין חייבין עליה סקילה כנערה המאורסה הלכך לגבי נדרים נמי לא הוי כארוסה ואהכי אינו יכול להפר לה: **מתניתין נמי דיקא.** כרבי אמי (ג) טעמא דר"ע דאמר בברייתא וכשאר דברים כן נדרים משום סקילה הוא דקאמר: **דקתני אין היבמה גמורה לאישה.** מדקא קרי לה ליבמה אשה אלמא כשעשה בה מאמר עסקינן ומדאמר הכי דאיכא נמי להקיש לארוסה שמע מינה דמשום סקילה הוא דקאמר ר"ע דאינו מפר כשם שמפר לארוסה: **מתני' הרי הן קיימין לא אמר כלום.** דנדרים שלא נתן לעולם אינו יכול לקיים: **שכבו לכלל איסור.** שכבר נדרה וקא חייל עלה אפילו הכי מפר כ"ש דמפר אותן שלא נתן לכלל איסור כשיבאו דעדיין לית בהו משעת. אבל לענין קיום אי אפשר שידון כך דנדרים שכבר נתן לכלל איסור דין הוא שיקיים הלכך לא אמר כלום לדברי הכל: **אם שלא נתן לכלל הקם.** שעדיין לא נתן לעולם ואי אפשר לקיימו כדקתני דכי אמר הרי הן קיימין לא אמר כלום: **אינו נתן לכלל הפר.** דאינו יכול להפר: **גמ' מיחל חיילי.** עלה ובטלי לגלגתר משום (ד) דהפרה קודם לכן: **או דילמא לא חיילי כלל.** דהפרה דעבד קא מהניא דלא חיילא עלה שום נדר: דאי

תניא כוותיה דר' אמי (א) דקתני בין שעשה בה מאמר ובין שלא עשה בה מאמר א"נ מרישא דקתני משנכנסה לרשותו נגמרה לו ואי דלא קדיש בה מאמר מאי נגמרה לו תפשוט מיניה כשעשה בה מאמר מאי וכשאר דברים כן נדרים דקתני אמר רבא הכי קתני אי אתה מודה שאין חייבין סקילה כנערה המאורסה אמר רב אשי מתני' נמי דיקא אין יבמה גמורה לאישה כשם שארוסה גמורה לאישה: **מתני'** (ב) [א]האומר לאשתו כל הנדרים שתדורי מכאן עד שאבא ממקום פלוני הרי הן קיימין לא אמר כלום הרי הן מופרין ר' אליעזר אומר מופר וחכ"א [ב]אינו מופר אמר ר"א אם הפר נדרים שבאו לכלל איסור לא יפר נדרים שלא באו לכלל איסור אמרו לו הרי הוא אומר [1]אישה יקימנו ואישה יפרנו [2]את שבא לכלל הקם בא לכלל הפר לא בא לכלל הקם לא בא לכלל הפר: **גמ'** איבעיא להו לר"א מיחל חלין ובטלין או דלמא לא חלין כלל למאי נפקא מינה בגון

ג) **פניא כוותיה דר' אמי.** דלוקמה [עד.] להא דר' אליעזר כשעשה בה מאמר: **מה אשה שאין לו חלק בה עד שלא תבא לרשותו.** דהיינו שלא נתן לו חלק בה משום זיקה קודם שעשה בה מאמר: **משבאת לרשותו.** דהיינו כשעשה בה מאמר אינו דין שנגמר לו ויהא זכאי יבם להפר נדריה בשותפות: **כשאר דברים כן נדרים.** משאר דברים אתה למד שאין היבם מפר נדריה שהרי לשאר דברים אינה כארוסה ואפילו עשה בה מאמר וכדמפרש לקמן אף להפרת נדרים כן שאינה כארוסתו ואינו מפר נדריה אפילו בשותפות: **חבל עליך כן עזאי.** על עצמו היה דואג מפני שלא שימש את ר"ע(ד): **מאי פניא כוותיה דר' אמי.** דלוקמה בשעשה בה מאמר היכא תניא כוותיה: **דקתני בין שעשה בה מאמר.** אלמא שמעיה ר"ע לר"א דבעשה בה מאמר מייריי: **אי נמי מרישא.** דקתני משנכנסה לרשותו נגמרה לו. האי ליתנא לאו דוקא דהוה ליה לאתויי אשה שיש לו חלק בה עד שלא תבא לרשותו משבאת לרשותו אינו דין שנגמר לו אלא בשעה שיש לו חלק בה עד שלא תבא לרשותו: **דבריס כן נדרים דקתני.** מאי ניהו אותן דברים דקא יליף נדרים מינייהו: **שאין חייבין עליה סקילה.** שאין חייבין על היבמה סקילה ואפילו עשה בה מאמר. אלמא לא עדיף מאמר דיבמה כקדושין דארוסה: **מתניתין נמי דיקא.** דמחיוב סקילה קא מייתי ראיה: **כשם שארוסה גמורה לאישה.** דארוסה בסקילה אם זינתה: **ולענין הלכה** קי"ל כר"ע דאינו מפר לא לאחד ולא לשנים דאע"ג דקי"ל

ים זיקה ועיל פרישנא טעמא דר"ע משום דסבירא ליה אין זיקה איכא למימר דאיתי לה הך ברייתא אבל בתר דאיתי לה חזינן דאפילו סבירא ליה לר"ע דיש זיקה מצי אמר דלא יפר לפי שאין היבמה גמורה לאשה שאין חייבין עליה סקילה כנערה המאורסה וכיון דקלסיה בן עזאי לר"ע וחכינהו לר"א ור' יהושע בדינא דלא אהדרו ליה מידי נקטינן כוותיה וכן פסק הרמב"ן ז"ל. ומסתפקא לי כיון דיבם לא מצי מפר אב במקום יבם מן המאורסין אי מצי מפר או לא ולא ידענא אכרעותא בהא מילתא. מיהו מסתברא לי בנדרים שנדרה בבית אביה או בעודה ארוסה מצי מפר לה דהא כל היכא דליכא ארוס מת הבעל נתרוקנה רשות לאב והכא כיון דלא זכי יבם בנדרי יבמה כמאן דליתיה דמי. וממה שפרשתי למעלה (דף עא:) בשם רבותי בעלי התוס' ז"ל בהגיה דש"ס סברי בנדרים נמי שנארו לארוס נתרוקנה רשות לאב נ"ל כן דהא לפי פירושם ז"ל טעמייהו דש"ס משום דכיון דנארו לארוס ראשון לא זכי בהו ארוס אחרון ואע"ג דאיתיה לארוס אחרון כמאן דליתיה דמי וכיון דכמאן דליתיה דמי קם ליה אב כאילו איתיה באפי נפשי' ואיכא ארוס לדידן נמי ביבם כיון דלא זכי בנדרי ארוס ראשון אב מצי מפר. מיהו בנדרים שנדרה ברשות יבם אכתי מספקא לי. זהו מה שנראה לי בזה ולענין מעשה צריך עיון ובדיקה בדברי הראשונים ז"ל: **מתני' האומר לאשתו וכו' מכאן ועד שאבא ממקום פלוני.** מאותה שעה שאבא מכאן ועד שאבא ממקום פלוני. והיינו דקתני מכאן ולא קתני מיום זה לפי שאין דעתו אלא מיום שיצא מכאן ומש"ה לא מפר לה מהשתא דחייש דלמא בעודו אצלה תדור נדרים שירצה בקיומן וכדפרישית לעיל (דף עא.) בהגיה דהאומר לאפוטרופוס: **הרי הן קיימין לא אמר כלום.** דדוקא לענין הפרה אמר ר"א מופר משום ק"ו דידיה כדמפרש ואזיל (ה)(ולענין הקמה אדרבה היא המותנת) אם הפר נדרים שבאו לכלל איסור שהם חזקים ביותר שכבר חלו לא יפר נדרים שלא באו לכלל איסור ולא חמירי כולי האי אבל לענין הקמה אדרבה דנהי דאשכחן דנדרים שחלו דחמירי מצי לקיומי מצן לימא לן הכי בנדרים שעדיין לא חלו דלא אליבא: **גמ' לר"א מיחל חיילין ובטלין.** לר"א דאמר דמצי מפר נדריה קודם שתדור מי אמרינן דאותן נדרים שנדרה לאחר הפרה חיילי דהפרה לא מעכבא בהו ומיהו בטלי להו מיד או דלמא לא חיילי כלל כיון שהפר לה קודם שנדרה: (ו)**דאפפים אחרינא בהדין נדרא.** כגון שנדרה היא בנזיר ובא אחר ואמר ואני כמוה אי אמרת חיילין ובטלין הויא תפיסותא דנהי דבטלי להו מיד אפי' הכי כיון דחיילי מצי מתפיס בהו דכי אמר ואני כמוה אהכריני נזירה דקאמרה קאמר ואי לא חיילי ליכא תשמישא הלכך לא הויא התפסה. ומקשו הכא ואפי' תימא חיילין ובטלין היכי מצי מתפיס מאי שנא ממתי דבעיא לן ברים מכילתין (דף יא:) היכא דמנח בשר שלמים לאחר זריקת דמים קמיה והתפיס ביה בשר אחר ואמר זה כזה דאיבעיא לן אי בדמעיקרא קמתפיס ואסור לו בהיתרא דהשתא קמתפיס ושרי ומסקנא דבהיתרא קמתפיס איכא למימר דלא דמי דשאני התם דאמר זה כזה ומש"ה אמר דכמו שהוא זה עכשיו קאמר אבל הכא שזו אומרת הריני נזירה והאי מתפיס בה ואמר ואני משמע ודאי דבנזירות דקאמרה קמתפיס והכי מוכחא סוגיין דנזירות שנכתוב בסמוך בש"ד. ומקשו תו הכא ונהי דחיילא התפסה מאי הוי נימא דכיון דאתפיס בה כי אבטיל נדרא קמא אבטיל נמי האי דדינא דמתפיס הכי הוא כדתנן בפ' מי שאמר (נזיר כ:) הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני כולן נזירין אותר אחד מהן אותרו כולן ועיל נמי בפ' ד' נדרים (דף כו. וסו. במשנה) אמר דבשתלמן זה בזה אותר הראשון אותרו כולן ולאו קושיא היא כלל דלא איתמר אותר מ' מהן אותרו כולן אלא בהיתר חכם שעוקר הנדר מעיקרו הלכך כל שהותר מ' מהן אגלי מילתא שלא היה כאן נדר מעולם ובטלה לה התפסה דבתרא אבל בעל שאינו עוקר למפרע אלא מכאן ולהבא אע"פ שהותר הראשון אינן באיסוריהו קיימי שאין התפסה שלהם בטלה בכך וגמרא היא בהדיא

מסורת הש"ס

א) לעיל עב: מזיר יב:. ב) [לקמן עו:]. ג) [שייך עוד לדף עד:]. ד) [ע"כ שייך לדף הקודם]. ה) [כל זה טעות הדפוס]. ו) [שייך לע"כ].

תורה אור השלם

1. כָּל נֶדֶר וְכָל שְׁבֻעַת אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ יְפֵרֶנּוּ:

במדבר ל יד

הגהות הב"ח

(א) גמ' מדקתני בין שעשה: (ב) רש"י ד"ה ומאי פניא כוותיה דרבי אמי ממאי: (ג) ד"ה מתניתין וכו' דטעמא וכו' מדקא קרי ליבמה אשה אלמא וכו' ומדקאמר הכא דאיכא כל"ל והל"ל: (ד) ד"ה מיחל וכו' משום דהפר:

מוסף רש"י

כל הנדרים כו' הרי הן קיימין לא אמר כלום. דנדרין לא בא הנדר לעולם ואיאך יכול לקיימו (לעיל עב:). לא בא לכלל הקם לא בא לכלל הפר. הלכך לא מצי מפר אלא לאחר שנדרה שבא לכלל הקם (לקמן עו:).

פירוש הרא"ש

דקתני בין שעשה בה מאמר. מכלל דשמעיה ליה לר' אליעזר דאיירי בשעשה בה מאמר: דקתני משנכנסה לרשותו. דמשבא לרשותו אמר שכבר יש לו חלק בה היינו מאמר: מתני' הרי הן קיימין לא אמר בלום. כדפרישית לעיל דהוה ליה קיום בטעות לפי שיש נדרים שלא יתפוץ וה"ר אליעזר ממי"ץ פירש כאן עוד טעם אחר שיקיים נדרים שבא לכלל איסור מחומת שלא נתן לכלל איסור מיהו נריכים אנו לטעם הראשון דהא רבנן קאמרי בנדרים לענתיד דשלא נתן לכלל הקם לא נתן לכלל הפר ומנא להו לרבנן בנדרים שלעתיד שלא נתן לכלל הקם דהא לא אמרו ר"ן אלא ע"כ משום דהוי כמו קיום בטעות: את שבאו לכלל הקם. היינו נדרים שכבר חלו: גמ' מחל חיילי ובטלי. אותם נדרים שהפר כבר לאשתו כשנדרה אותם חלו ונתבטלו לגלגתר או לא חיילי כלל:

תוספות

מאי תניא כוותי' דר' אמי. מאיזה דבר מן הברייתא [מייתי לאיה] דר"א בשעשה מאמר קאמר: דקתני ר"ע בין שעשה בה מאמר כו'. אלמא שמעי' לר"א דכשעשה מאמר קני: א"נ מרישא. למדנו כר' אמי, מדקתני משנכנסה לרשותו כו' עד משבאת לרשותו אינו דין שנגמר לו, משבאת לרשותו דיינה. והתלמוד אינו מביא ר"א מחלק הדבר דנגמר, ואית דגרים [א"נ מסיפא] דיינה קמתני, אלא פשוט בשעשה מאמר אייר: מאי ובשאר דברי'. לעיל (עד:): שאין חייבי' עליה סקילה. גם אחר שעשה בה מאמר, (וכו' ביוס ויבם) [בין בשני יבמין ובין ביבם] אחד, אלמא לא נגמרה ליבם כשאר אשה ע"י המאמר, כמו כן לא יפר לה: מתני' נמי דיקא. דקתני אין היבמה גמורה לאישה. מדהכיר אישה גמורה לאישה, מדהכיר אישה ולא אמר לה: מתני' מיירי לאשתו כל נדרי' שתדורי מכאן עד שאבא. פי' מלאותה שעה (שאסתרא) [שאלה] עד שאבא: הרי הן קיימי' לא א' כלום. לפי שאינו גומר בלינו לקיים, שיש נדרי' שלא נתן יתפוץ בקיומם, הלכך ה"ל בקיום בטעות, לשון הקונטי'. מיהו היה יכול לפי' דלגך לא מ' כלום דטעמ' דר"א דמופרים משום ק"ו ולא שייך גבי קיום, דדין הוא דמקיים נדרי' (כמו) [כיון] שבאו לכלל איסור אבל אותם שלא נתן לא יקיים דגרועי' הם (ותס) [ותפי'] אחר שקיים יפר. אבל צריך פירושו בגמר דמלתא דתנן שאמרו את שבא לכלל הקם בא לכלל הפר, ונדרי' לעתיד אינם באים לכלל הקם, ולא אית להו ק"ו. אלא ע"כ טעמא משום דהוי קיום בטעות: אם בשר נדרי' שבאו [לכלל] איסו'. נדרי' שחלו כגון: לא יפר לא באו לכלל איסו'. שלא נתן עדיין: את שבא לכלל הקם. דהיינו נדרי' שחלו: ואת שאינם באים לכלל הקם. אותם שלא נדרה עדיין אינו יכול להקים לר"ה, דהוי קיום בטעות:

מט א ב מיי' פי"ג מהל' נדרים הלכה ט סמג לאוין רמב טוש"ע י"ד סימן רלד סעיף כח:

גמ' איבעיא להו [לר"א] מיחל חיילי נדרי אשתו ובטלי. פי' כשהפר לה נדרי' שעתידה לדור [מיחל חיילי] ובטלי, מי אמרינן דחיילי ובטלי אחר שחלו שהרי הפר:

בהדיא ברים פ' מי שאמר הריני נזיר (נזיר כח:) דגרס התם איבעיא להו בעל מיעקר עקר או מיגז גייז למאי נפקא מינה לאסה שנדרה בנזיר ושמעה חברתה ואמרה ואני ושמע בעלה של ראשונה והפר לה מי אמרת מיעקר עקר ההיא נמי אשתריא ואי אמרת מיגז גייז ההיא אשתריא וחברתה אסורה: **ת"ש אמר להם ר' אליעזר אם הפר נדרים שבאו לכלל איסור וכו' ת"מ לא חיילין.** נראה בעיני דמש"ה משמע ליה דלא חיילין נהי דליתנא דמתני' לא דייק הכי משום דבשלמא מי אמרת לא חיילין איתיה לק"ו דאי הפרה מבטלת נדרים שאלו כבר כ"ש דמעכבת שלא יחולו אבל מי אמרת דחיילין ובטלין מאי ק"ו כיון דחיילין הרי באו לכלל איסור. ומהדר ליה אם איתא כדקאמרת הוה ליה לתנא למיתנא שאין בחין דהאי ליתנא משום דהפרה מעכבת בהו שלא יבואו והא לא קתני הכי דשלא באו קתני דמשמע דעדיין לא באו אלא שסופן לבא הלכך על כרחך תנא דמתני' סבר דחיילין ובטלין ואפילו הכי איכא ק"ו דאם הפרה מבטלת נדרים שבאו לכלל איסור ולא היתה הפרה עמהם כל שכן שיפר נדרים שנולדו בתומן עמהן דהיינו הפרת הבעל: **הא שמע ומה במקום שאין מפר נדרי עצמו משידור.** כלכתיב לא יחל דברו[ד] אבל אחרים מוחלין לו מפר נדרי עצמו עד שלא ידור כדאמרינן בפ' ארבעה נדרים (לעיל כג:) הרואה שלא יתקיימו נדריו יעמוד בר"ה ויאמר כל נדרים שאני עתיד לידור יהיו בטלין: **מאי לאו דאשתו דומיא דיליה.** דבההוא גוונא גופיה דמתיר עצמו דהיינו שלא יחולו כלל דאין ר' אליעזר ק"ו לנדרי אשתו מה הוא דלא חיילין דאי הוו חיילין הוה צריך היתר חכם אף אשתו נמי דלא חיילי כלל: **הא כדאיתא והא כדאיתא.** אע"ג דר"א יליף ק"ו מנדרי עצמו לנדרי אשתו דמדמי להו לגמרי דדידיה לא חיילי כלל ולאשתו חיילי ואפילו הכי שפיר יליף ק"ו. וקשה בעיני וליגמר נמי מק"ו דידיה שלא יחולו נדרי אשתו כלל כשם שאין חלין נדרי עצמו ונראה לי דלא מצי למידן הכי משום דנדרי עצמו היינו טעמא דהיכא דאתני מעיקרא לא חיילי כלל משום דכיון דשכח תנאו בשעת נדרו ה"ל נדר בטעות ולא חיל כלל משא"כ בנדרי אשתו דליכא למימר הכי אלא מיהו לענין שיהו מופרין נדרי אשתו לאחר שיחולו שפיר איכא למידן ק"ו דכיון דבנדרי עצמו דאשכחן דטעותא דקמי נדרו נדריו קודם שידור ואפילו הכי ההוא גוונא גופיה לא מבטל להו לאחר שידור דהא כל נדר שהוא [ה]נדר בפתח נדר טעות הוא דמה לי מי מצינן למימר דאילו ידע מאי דאתני מעיקרא לא היה נודר ומה לי מי מצינן למימר דאילו הוה ידע האי פתחא דידע השתא לא היה נודר דא ודא אחת היא אלא מאי איית לך למימר דהאי גוונא אינו מתיר לעצמו לאחר הנדר כל שקדם ההוא גוונא גופיה לנדר הרי הוא מתיר לעצמו וכ"ש בעל דבדין הוא דימתא דבההוא גוונא דמפר לאחר שנדרה אשתו דהיינו שמפר נדריה מהפרה ואילך ולא עקר ליה מעיקרא מפר נמי עד שלא תדור שיהו חלין ובטלין. כן נראה לי: **הא שמע אמרו לו לר' אליעזר מקום יוכיח שמעלה אם הטמאין מטומאתן ואין מגיל על הטהורים מליטמא** כך הגירסא במקצת הספרים ובפירוש הרב ר' ברוך ז"ל. והכי אמרי ליה לרבי אליעזר היכי דנת קל וחומר שיותר הוא ראוי להתבטל מה שלא חל איסורו שלא תדור אלא משום דחזינן דמפר נדרי אשתו משתדור ואלים יותר מנדרי עצמו וא"כ יש לנו לומר דחיילי ובטלי כמו בנדרי אשתו דמשתדור דחלין (שהרי טעמא אחרינא היא אשורה) עד הפרת הבעל: ה"ג וכן מצא הר"ר אליעזר בספ' ר"מ, **אמרו לי לר"א** מקום יוכיח שמעלה הטמאים מטומאתם, פי' בטבילה, ואינו (מועיל) [מגיל] על הטהורים מליטמא, שהטהור הטובל במקום להגיל מלהטמא אם יטמא שוב אינה מועלת לו אותה [טבילה] ושוב מטמא כשיגע בשרץ, אף אני אגיד בעל שאע"פ שמפר נדרי אשתו משתדור אינו מפר עד לא תדור ש"מ לא חיילי. מדאמרי ליה רבנן הכי דלדבריך הי"ל לומר במקום כיון דמעלה טמא מטומאתו שיגיל על הטהור מליטמא, אלמא הכי אר"א גבי הפרה כיון דמהני לנדרי אשתו שלא יחולו כלל ואפילו הכי לא יחולו ולא תחול הטומאה:

דאי אתפים אחרינא בהדין נדרא. כגון שנדרה בנזיר ואמרה הריני נזירה ושמע אים אחר ואמר ואני כמו כן: **ואי אמרת חיילי הוי אפיסותא.** וחייל נמי אאידך דאתפיס נמי בהדי האי נדר: **ואי אמרת לא חיילי.** כמי שלא נדרה דמי ולא חייל נמי אאידך דאתפיס ביה: [ש"מ]. מדקאמר שלא באו לכלל איסור שמע מינה לא חיילי כלל: **מי קתני שאין באין.** דמשמע אפילו לכשהיא נודרת: **שלא באו קתני.** משמע דעדיין לא נדרה. אבל לכשיבאו כשתדור אכתי תיבעי לך מי חיילי מי לא: **שאין מפר נדרי עצמו** (ו)**משידור.** שאין אדם מפר נדריס לעצמו אלא מ"כ נשאל לחכם דכתיב לא יחל דברו (במדבר ל) ג)הוא אינו מיחל וכו': **מפר נדרי עצמו עד שלא ידור.** כדתנן בפרק ארבעה נדרים (לעיל כג:) הרואה שלא יתקיימו נדריו יעמוד בראש השנה ויאמר כל נדר וכו': **הא כדאיתא והא כדאיתא.** נדרי עצמו לא חיילי כלל כי מבטל להו מראש השנה אבל נדרי אשתו כשהוא מקדים ומפר אותן חיילי ובטלי לאחר הואיל ועל דעת בעלה היא נודרת. ובברייתא מפרש אמרו לו לר"א אם אמרו בנדרי עצמו לכך הן בטלין כשהן באין לאחר מכאן שכן בידו להקים תאמר בנדרי אשתו שאינו יכול לקיים עד שלא תדור וכו': **ת"ש אמרו לו לר"א מקום יוכיח ומה מקום שמעלה אם הטמאים מטומאתן.** שהטובל בו עולה מטומאתו: **אין מגיל על הטהורים מליטמא.** שאינו יכול לטבול בו על מנת שאם יגע בטומאה לאחר כך שמועיל לו האי טבילה שלא יטמא. אף בעל נמי אע"פ שמעלה נדר אשתו שנדרה מאיסור להיתר אינו יכול להגיל על הנדרים שעתידה לידור שיהא מקדים להן הפרה. מדקאמרו ליה הכי על הטהורים שלא יטמא שמע מינה דלא חיילי דהכי שמיע להו מיניה דר"א דלא חיילי משום הכי קאמרי ליה בהאי ליתנא על הטהורים מליטמא: **אדם שאין מעלה אם הטמא מטומאתו אינו דין שלא יגיל על הטהורים מליטמא.** הכי פירושו אדם שאין מעלה את הטמאים מטומאה אם בלע טבעת טמאה והקיאה דרך בית הריעי לא אמר דמיהו ככלי גללין ותעלה מטומאתה: **אינו דין שלא יגיל על הטהורים מליטמא.** אם בלע טבעת טהורה כדי להקיאה דרך בית הריעי שלא תקבל טומאה לאחר כן מפני שהיא כגללים שאין מיטמא וכשם שאין מגיל על הטהורים מליטמא כל עיקר כך לא יהא מועיל לו לאדום כשמפר לנדרי אשתו שעתידה לידור: ע"א מ"ר **ומה אדם שאין** (ב)**מעלין אם הטמאין מטומאתן.** שאם בלע טבעת טמאה וטבל לאחר כן אינו מועיל לטבעת טבילתו דלטומאה בלועה לא מהני טבילה ואם הקיאה אחרי כן טמאה: **מגיל על הטהורים.** שאם בלע טבעת טהורה ואח"כ נטמא מגיל על הטבעת כיון דבלועה היא לא נטמאה: **מקום שמעלה אם הטמאים מטומאתן.** שאם טבלו בו טהורין אינו דין שיגיל על הטהורין מליטמא דאפילו נגעו (ג) הטומאה לא יטמאו: ע"א **ומה מקום שמעלה וכו'.** הכי פירושו (ד) שעל שם ומה חכם שמעלה הקמה שקיים הבעל שמתיר לה אין מגיל על אדם שאם ידור לא יהא נדר אדם שאינו מעלה הטומאין כו' כדפרישית בטבעת אף בעל נמי שאינו יכול להפר הקמתו אלא מ"כ ישאל לחכם אינו דין שאינו מפר בנדרי אשתו קודם שנדרה שאינו מועיל כלום מה שהפר קודם שתידור שלא יהא נדריה: אימא

כגון דאתפים אחרינא בהדין נדרא אי אמרת חלין הויא תפיסותא אי אמרת לא חלין לא איכא מששא מאי ת"ש אמר רבי אליעזר אם הפר נדרים שבאו לכלל איסור לא יפר נדרים שלא באו לכלל איסור שמע מינה לא חלין מי קתני שאינן באין שלא באו קתני עדיין לא באו ת"ש (ו)אמר להן ר"א ומה במקום שאין מיפר נדרי עצמו משנדר מיפר נדרי עצמו עד שלא ידור מקום שמפר נדרי אשתו משתדור אינו דין שיפר נדרי אשתו עד שלא תדור מאי לאו דאשתו דומיא דיליה מה [הוא] דלא חיילין אף אשתו נמי דלא חיילין לא הא כדאיתא והא כדאיתא ת"ש (ז)אמרו לו לר"א ומה מקום שמעלה את הטמאין מטומאתן אין מגיל על הטהורים מליטמא מלימטמא אדם שאין מעלה את הטמאין מטומאתן אינו דין הוא שלא יגיל על הטהורין מליטמא שמע מינה לא חיילין אימא

ר"ש ד"ה שלא תדור וכו' משנדר שאין אדם מפר: (ב) ד"ה ע"א מ"ר ומה אדם שאין מעלה אם: (ג) ד"ה מגיל וכו' נגעו בטומאה: (ד) ד"ה ע"א ומה מקום שמעלה וכו' על שם שהחכם מתיר את הנדר כמקום המטהר את הטמא והכי פירושו ומה חכם שמעלה הקמה וכו' קודם שתדור שלא יהא הנדר חל הפ"ד:

תוספות

בגון **דאתפים אחרינא** בהדין. דאמרה הריני נזירה ושמע אחר וא' ואני: **א' אמרת חיילי הוי תפיסותא.** והוי [נזיר]. ונהי דמיד שאלה נזירו הופר הנדר מיד שהרי היפר כבר, שמא אינו מופר מכף לנדרי [אלא] עד תוך כדי דיבור [בכדי] שיאמר מופר ליכי, ואותו שנדר ג' מיד [אחר] שנדרה ואני, ג"ע אותו שנדר ג' ואני כמו עיקרה, כיון דחל כלל הוי נזיר, דע"כ לא איבעיא לרמי בר חמי בפ"ק (לעיל יח:) בנשר אחר זריקה אי בעיקרה מתפיס אי כדאשתא אשתא אם אינו מופר דא' הכי זו בעיקר לאותה תחיכה הוי זה התפסה מעולית, ואי לא חיילי כלל לא הוי התפסה וליכא ממשא, מאי: ש"מ לא חיילי. ודאינון מי קתני שאינן באים דהוי משמע שלעולם לא יבאו, שלא באו קתני, עדיין לא באו אבל אחר למימר עדיין שיבאו: מה במקום שאינו מפר נדרי עצמו משידור. דאמרי הוא אינו יכול להתיר נדרי עצמו, דכתיב (במדבר ל) לא יחל עד שלא תדור. כדא' לעי' פ' ד' נדרים (נב:) ר"א אר' עומד אדם בר"ה ואו' כל נדרי שאני עתיד לידור יהו בטלי: שיכול להפר נדרי אשתו משתדור. דכתיב (במדבר ל) ואם הפר יפר: דאשתו דומיא דיליה בו'. התר אשתו דומיא דהתר נדרי עצמו עד שלא ידור: מה הוא [דלא] חיילי. שאלמאלי [חיילי] לא היה יכול להתיר, שהרי אינו מיחל לעצמו כדכתי' (שם) לא יחל: לא הא כדאיתא והא כדאיתא. דאע"ג דנדרי עצמו לא חיילי אינו למימר דשמא נדרי אשתו חיילי. וא"ת כיון דליף מנדרי עצמו דלא חיילי, כמו כן נדרי אשתו דלא חיילי, י"ל דאדרבה [כיון דלא] אשמועי' שיש לו להפר נדרי (את) אשתו עד שלא תדור אלא משום דחזינן דמפר נדרי אשתו משתדור ואלים יותר מנדרי עצמו וא"כ יש לנו לומר דחיילי ובטלי כמו בנדרי אשתו דמשתדור דחלין (שהרי טעמא אחרינא היא אשורה) עד הפרת הבעל: ה"ג וכן מצא הר"ר אליעזר בספ' ר"מ, **אמרו לי לר"א** מקום יוכיח שמעלה הטמאים מטומאתם, פי' בטבילה, ואינו (מועיל) [מגיל] על הטהורים מליטמא, שהטהור הטובל במקום להגיל מלהטמא אם יטמא שוב אינה מועלת לו אותה [טבילה] ושוב מטמא כשיגע בשרץ, אף אני אגיד בעל שאע"פ שמפר נדרי אשתו משתדור אינו מפר עד לא תדור ש"מ לא חיילי. מדאמרי ליה רבנן הכי דלדבריך הי"ל לומר במקום כיון דמעלה טמא מטומאתו שיגיל על הטהור מליטמא, אלמא הכי אר"א גבי הפרה כיון דמהני לנדרי אשתו שלא יחולו כלל ואפילו הכי לא יחולו ולא תחול הטומאה:

פירוש הרא"ש

דאתפים אחרינא בהדין נדרא. כגון שאמרה הריני נזירה ושמע אחר ואמר ואני בתוך כדי דבור ונהי דבטליה לאלתר הייני בכדי שיוכל הבעל לומר מופר ליכי ובתוך זה אמר ואני ג"כ כגון דאמר והריני בעיקרא ואי חל הנדר הוי נזיר אע"פ דנתבטל לאלתר ואע"ג דמיבעיא ליה לרמי בר חמא בפ"ק (דף יח:) גבי בשר שנמיים אחר זריקה אי כדמעיקרא קמתפיס אי כדאשתא ה"מ בפתח אבל אם פי' כדמעיקרא פשיטא דחייל ואי (לאו) לא חייל בלל אפי' אמר מעיקרא לאו כלום קאמר דלא חייל נדר מעולם: **ש"מ לא חיי"ל.** מדקתני לא באו לכלל איסור: **מי קתני שאינן באין.** דהוי משמע אף אמר שתדור אותן אינן באין לכלל איסור כלל: **שלא באו קתני.** דמשמע שעדיין לא באו אבל עתידין לבא כשתדור אותם: **במקום שאינו מפר נדרי עצמו משידור.** דאמרי' הוא אינו מיחל אבל אמרים מוחלין לו: **מפר נדרי עצמו עד שלא** ידור. כדאמר בפ' ד' נדרים (דף כג:) הרואה שלא יתקיימו נדריו של כל השנה יעמוד בר"ה ויאמר כל נדרים שאני עתיד לידור בזו השנה יהיו בטלין: **מה דיליה לא חיי"ל.** דאי חייל לא מצי להתיר עצמו: **הא כדאיתא והא כדאיתא.** דיליה לא חייל בכלל אבל דילה חייל ובטלי ולא תקשי לך היאך לא יהא הנדון דומה לראיה דהכי יליפינן דכיון דחזינן דמפר נדרי אשתו משתדור ואלים כמו יותר מבנדרי עצמו מעתה יש לנו לומר דעד שלא תדור נמי חייל ובטלי כמו משתדור: **אמרו לו לר"א מקום יוכיח שמעלה את הטמאים מטומאתן.** בטבילה ואינו מגיל על הטהורים מליטמא שהרי טהור הטובל כדי להגיל מטומאה אם יגע בו שרץ אינה מועלת לו להגיל מטומאה: **אף אני אביא בעל.** אע"פ שמפר נדרי אשתו משתדור אינו מפר עד שלא תדור: **שמע מינה לא חיי"ל.** מדמייתו רבנן לר"א ראיה ממקום שאינו מגיל על הטהורים מלקבל טומאה מכלל דשמעינן ליה לר"א דהוה אמר בנדרים שהבעל מפר לה לענין זה שלא יחולו כלל ואהא מייתי

ראיה ממקום דאע"ג דמועיל לטומאה שעברה אינו מועיל לטומאה שעתידה לבא שלא תחול עליו:

ב) [תוספתא פ"ו], ג) [תוספתא פ"ו ע"ב], ד) [נדרים נב.], ה) [במדבר ל], ו) [צ"ל ויתר],

אימא סיפא אם מטבילין כלי טמא ליטהר יטבילו כלי טהור לכשיטמא. שיטהר ע"י טבילה זו. דכותיה גבי נדרים אם מפר אדם בנדרי אשתו לאחר שחלו עליה תאמר שיפר קודם שחלו לכשיחולו שיהיו מופרין אלמא מיחל חיילי והשתא קשיא ריש"א לסיפא: **אמרי רבנן לא קיס להו בטעמא דר"א וכו' והכי קאמרי ליה מיהו כלי מיובשיך.** מסיפא דברייתא דמכלי טומא יש תשובה להשיב דדייקינן מייה דחיילי ולא בטלי ומי לא סבירא לך דחיילי אלא מעיקרא נמי לית בהו משום הוי ריש"א דמקום מיובשין דדייקינן מייה דחיילי: **כיון שזרען בקרקע טהורים. שעלו מטומאתן והזרעים טהורים: זרועים ועומדים.** במתוכר: **לא כ"ש.** שלא יקבלו טומאה שכל המתוכר לקרקע הרי הוא כקרקע. אף בנדרים מופרים ועומדים לא כ"ש דלא חיילי: **ורבנן לא דרשי ק"ו.** בתמיה כי האי גוונא דדרש ר"א בנדרים: **יכול ימכור אדם את כתו כשהיא נערה.** אין בין נערות לבגרות אלא שנה אחת: **מכורה כבר יוצאה.** עכשיו כיון שהגיע ימי נערות כדאמרי' (קידושין ד.) ויצאה חנם אלו ימי נערות: **אינו דין שלא תימכר.** לאחר כשהיא נערה משום האי טעמא שאם מכורה כבר יוצאה עכשיו. אף כאן נמי יהא יכול להפר לה קודם שנדרה הואיל ויפה כחו שאפי' לאחר שנדרה והגיע לכלל איסור יכול להפר לה ביום שמעו: אין

אימא סיפא אמרו לו לר"א אם מטבילין כלי טמא ליטהר יטבילו כלי (ח) לכשיטמא ליטהר שמע מינה חיילין אמרי רבנן לא קיימי להון בטעמיה דר"א והכי קאמרי ליה מאי סבירא לך אי סבירא לך דחיילין ובטלין תהוי כלי תיובתך אי לא סבירא לך דחיילין תהוי מקום תיובתך ת"ש אמר להם ר"א ומה זרעים טמאים [א]כיון שזרען בקרקע טהורין [ב]זרועין ועומדים לא כל שכן ש"מ לא חיילין ורבנן לא דרשי ק"ו והא תניא [ג]יכול ימכור אדם את בתו כשהיא נערה אמרת ק"ו [ד]מכורה כבר יוצאה אינה מכורה אינו דין [ד]שלא תימכר אין

טומאה והקיאה עדיין טומאתה עליה אינו דין שלא יגיל על הטהורים מליטמא שאם בלע טבעת טהורה ונכנס לאהל המת שלא יגיל את הטבעת מלקבל טומאה ואפי' הכי מגיל דטהרה בלועה לא מטמאה כדאיתא בפרק בהמה המקשה (חולין עח.): אלמא ליכא למידן ק"ו כי האי גוונא ממה שחל כבר למה שלא חל עדיין דהאי כדייניה והאי כדייניה ולאו בקולא ומומרא תלי הכא נמי אע"ג שבעל מפר נדרים שבאו לכלל איסור לא דיינינן ק"ו שיפר אותן שלא באו לכלל איסור. ואיכא תו הכא גירסא אחרינא דגרסי הכי ומה אדם שאין מעלה את הטמאים מטומאתן מגיל על הטהורים מליטמא מקום שמעלה את הטמאים מטומאתן אינו דין שיגיל על הטהורים מליטמא ופשוטה היא עם מה שכתבתי דה"ק ליה אי ק"ו דידך איתיה נדון נמי קל ומומר במקום שיגיל על הטהורים מליטמא ואפי' הכי את גופך מודית דלא דיינינן ליה דודאי מקום אינו מגיל אע"פ שמעלה בעל נמי לא מעכב חלות נדריה אע"פ שמפר אותן. ונראה לי להך גירסא דנכי דהוה סגי להו לרבנן למידן כי האי גוונא מקום שמעלה את הטמאים מטומאתן אינו דין שיגיל על הטהורים מליטמא ופשוטה היא גוונא בלחוד איתיה וכבי הא בלחוד שפיר מוכחי רבנן לר"א דמדהא ליתיה דידיה נמי ליתיה אפי' הכי אלומי הוא דמאלמי לפרכייהו ומרכבי ליה להאי ק"ו אתרי רבשי מתומרא וקולא דמאיל דחיל ומאי דלא חיל דומיא דק"ו דדאין ר"א ומתומרא וקולא דאדם ומקום ומוכח ליה דאע"ג דהאי ק"ו עדיף טפי מדידיה אפ"ה לא דיינינן ליה דאלמא ליכא למידן קולא וחומרא ממאי דחיל אמאי דלא חיל דהאי כדייניה והאי כדייניה וכל שכן דליכא למידן קל וחומר דר' אליעזר דקליש טפי אי נמי האי קל וחומר אתי למיפרך ק"ו דר"א דבריתא דמה במקום שאין מפר נדרי עצמו משידור והוי האי ק"ו דומיא דההוא ממש: **אימא סיפא אם מטבילין כלי ליטהר יטבילו כלי וכו'.** רבנן נמי הוא דפרכי לר"א פירכא אחרינא דלפוס קל וחומר דידיה הוה מצינן למידק דכיון שמטבילין כלי טמא ליטהר כ"ש שמטבילין אותו שלאחר שיטמא יעלה מטומאתו ואת גופך מודית דלא דיינינן כי האי גוונא אלמא ק"ו דידך ליתיה: **שמע מינה חיילין.** מדאמרו ליה לכשיטמא ליטהר דאי לא הוה להו למימר יטבילו כלי שיגיל עליו מליטמא כדאמרינן לעיל: **אמרי.** בני הישיבה דמהא ליכא למשמע מיניה: **ת"ש אמר להן ר"א ומה זרעים טמאים כיון שזרען בקרקע טהורין.** נפקא לן מדכתיב על כל זרע זרוע אשר יזרע טהור הוא [ויקרא יא]: **זרועין ועומדין.** ונגעה בהם טומאה אחר מכן לא כ"ש שיהיו טהורין ואתון מודיתו לי בהאי ק"ו דחיילא נהי דאית לכו בזרעים טמאים שנטהרו מטומאתן בזריעה זרועין ועומדין מנא לכו אלא ודאי ק"ו כי ה"ג מיניה וכיה דייניתו ואמאי לא מודיתו לי בזרעים טמאים הכי דייניתו שלא תחול בהם טומאה דאי חיילא במאי פקעה ור"א זרעים הוא דמדמה לנדרים אלמא ס"ל לר"א בנדרים דלא חייל: **ורבנן לא דרשי ק"ו.** אמאי פליגי עליה דר"א וכי לא מודו אינהו נמי דדרשינן ק"ו ממה שחל על מה שלא חל והתניא דדיינינן ק"ו כי האי גוונא. ונראה בעיני דמש"ה פריך הש"ס מהך ברייתא טפי מק"ו דזרעים דאמר להם ר"א משום דלא קיים להו להש"ס דעתייהו דרבנן בזרועין ועומדין ומשום הכי פריך מהך ברייתא דליכא מאן דפליג עלה אי נמי אפשר דסבירא להו לרבנן לזרועין ועומדין לא צריך קל וחומר דמקרא דעל כל זרע זרוע גופיה נפקי. כך נראה בעיני: **מכורה כבר יוצאה.** בעודה קטנה: **אינו דין שלא תימכר.** אחר שהגיעה לימנין. והכא נמי אית לן למדרש קל וחומר אם מפר נדרים שחלו אינו דין שיפר נדרים שלא חלו: ומהדרינן

[ח] אמר מר: אם מטבילין כלי טמא ליטהר יטבילו כלי טהור לכשיטמא. [א] כיון שזרען בקרקע טהורים. [ב] זרועים ועומדים. [ג] יכול ימכור אדם את בתו כשהיא נערה. [ד] מכורה כבר יוצאה. [ד] שלא תימכר.

מסורת הש"ס

[א] ערכין כט:, [ב] [שמיני פרשה ט], [ג] [שניך לעמ' הקודש], [ד] שבסוף עמ' הקודש ד"ה ס"ג.

הגהות הב"ח

(ח) גמ' כלי טהור לכשיטמא:

מוסף רש"י

מכורה כבר יוצאה. אמה העבריה יוצאה בסימני נערות, כדתניא ויצאה חנם אלו ימי נערות (ערכין כט:).

פירוש הרא"ש

אימא סיפא אם מטבילין כלי טמא ליטהר יטבילו כלי לכשיטמא ליטהר. פי' אחר שיטמא יטהר בטבילה זו: ש"מ חיילי. מדקאמרי ליה רבנן לר"א לדברך יטבילו כלי שאחר שיקבל טומאה יטהר בטבילה זו כמו בנדרי אשתו שאתה אומר שמפר לה נדרים של עתיד דבתר דפקעי חיילי: **אמרי** רבנן. דבי מתיבתא מתרצין דמהכא אין להוכיח דרבנן לא קיים להו בטעמא דר"א אי סבר דחיילי ובטלי אי לא חיילי כלל ומייתי לה מיובשא מדמקום אי סבר דלא חיילי ומטבילא כלי אי סבר דחיילי וגירסא זו לא נראה דהך פירכא גופה דפרכי רבנן מכלי אי סבר' דחיילי מלו למיפרך ממקום אי סבר' לא חיילי מקום יוכיח שאין מגיל על הטהור מלקבל טומאה ואי סבר' דחיילי ופקעי אמאי מקום יוכיח שמעלה טמא מטומאתו ואינו מטהר את הטהור אם טבל במקום לכשיטמא שיטהר ואמאי שבקי מקום דאיירי ביה ונקטי כלי הלכך נראה כגרסת רבינו יצחק בר יהודה. ת"ש אמרו לו לר"א ומה אדם שאינו מעלה את הטמאין מטומאתן פי' אם בלע טבעת טמאה טמא מת והזה ונכנס וטבל והקיאה הרי היא כמו שהיתה ולא נטהרה בטבילה והזאת האדם שבלעה כדאיתא בפ' בהמה המקשה (חולין עח.): **מצ"ל את הטהורים מליטמא.** אם בלע טבעת טהורה ונכנס לאהל המת והקיאה לא נטמאת מקום שמעלה את הטמאין מטומאתן הטובלים בו אינו דין שיגיל על הטהורים מליטמא כגון אם עמד כל גופו במקום וזגע בידו אחת בכתל ובידו אחרת נגע בכלי שמקצתו חוץ למקום יגיל עליו שלא יקבל טומאה בעודו במקום לטמא הכלי בעודו במקום ונמ"כ דרש' והטוגע בנבלתם יטמא אפילו הוא בתוך המים וא"כ ה"נ לית לן למידן ק"ו אם מפר נדרים משתדור דנשבע זה יפר עד שלא שדור דמקום יוכיח אלמא דר"א קאמר דלא חיילי דומיא דמקום ותו מייתי ליה מכלי אי סבר דחיילי: **ת"ש אמר להו ר"א ומה זרעים כו'.** השיב לסם כ"א שאינו שומע ק"ו כי ההוא דנבדים דהא דקי"ל דזרעים זרועים אינן מקבלין טומאה לא אתיא אלא מהאי ק"ו מה זרעים טמאין כיון שזרען בקרקע טהורין כדתניא בתוספתא בפרק מנין לזרעים טמאים שזרען בקרקע שהן טהורים שאמר על כל זרע זרוע אשר יזרע טהור הוא יכול אפי' לא השריש ת"ל הוא בהויתו יהא: זרועין ועומדין **לא** כ"ש. שלא יקבלו טומאה וכי היכי דאתיתו בהאי ק"ו אזדו נמי בהא דאם מפר נדרים כו': ש"מ **לא** חיילי. דומיא דזרעים דאינן מקבלין טומאה כלל: **אמרת** ק"ו מכורה כבר יוצאה. כדדרשינן בפ"ק דקדושין (דף ז.) ויצאה חנם אלו ימי נערות:

עין משפט נר מצוה

ג א מיי' פ"ב מהלכות טומאת אוכלין הל' יט:
נא ב מיי' שם הל' ח:
נב ג מיי' פ"ד מהל' עבדים הל' ה סמג עשין פה:
נג ד מיי' שם הל' ח:

תוספות

אימא סיפא אם מטבילין כלי טמא ליטהר אינו דין שיטבלו כלי טהור לכשיטמא ליטהר. לפי סברת דידן, וכי היכי דהא ליתיה הא נמי ליתיה לק"ו דידן, ואע"פ שמפר נדרי שחלו כבר לא יפר נדרי שלא חלו: ש"מ חיילי. מדא' ליה רבנן לר"א דלפי דבריו הי"ל לו שיטבילו, לכשיטמאו ותחול הטומאה לעתה, מכלל דשמעי ליה דהכי א' בהפרתה שמועלת הפרה לכשאל הנדר להפקיעו, אלמא חיילי: **אמרי.** כלו' לא, אמרי בני הישיבה דמהכא אין להוכיח מידי, דרבנן לא קיים להו בטעמי' דר"א אי סבר חיילי או לא חיילי: **והכי אמרי** ליה **אי** ס"ל דלא חיילי מקום תיובתך. שאינו מגיל על הטומאה מלחול. ואי ס"ל דחיילי ובטלי הרי כלי תיובתך, שאינו מטבילו בעוד שהוא טהור, לכשיטמא לטהר. כך פי' הר"ר אליעזר. **ותימא** לפי גרסא זו ד) דפרכי' דמקום יוכיח היינו ממש דכלי יוכיח, ומיהו גופא מצי להוכיח אר"א דחיילי כמו מכלי, דמצי למימר מקום יוכיח שמעלה טמא מטומאתו ואינו מטהר טהור לכשיטמא אם נגע בו בעודו טהור, כדא' בכלי ואין מטבילין כלי לכשיטמא לטהר, ואמאי שינו לשונם ממ"ש במקום. ונראה כגרס' ה"ר יצחק בר יהודי. ת"ש אמרו לו לר"א ומה אדם שאינו מעלה את הטמאי' מטומאתם, פי' בלע טבעת טמאה טמא מת דאמרי' פ' בהמה המקשה (חולין עח.): שאינה מטהרת בהזאת ג' ושביעי דאדם, מגיל על הטהורים מליטמא, פי' כגון בלע טבעת טהורה ונכנס לאהל המת דאמרי' בפ' בהמה המקשה (שם) דהוי טהרה בלועה ולא מטמאה, מקום שמעלה את הטמאים מטומאתם, טמא דטובל, אינו דין שיגיל על הטהורי' מליטמא, כגון אם הכניס אדם כל גופו במקום וזגע בארץ ונגעלה, ודרשי' בפ"ב (שמיני פרשה ט) וטוגע בנבלתם יטמא אלמא לר' אפי' הם בתוך המים אע"פ שטובל כל שעה כל גופו גזרת הכתוב שלא יגע בטומאה בשעת טבילה, אלמא לא אמרי' דמקום מגיל מליטמא לטהור, ה"נ לא היה לך לדון הך ק"ו אם מפר נדרי' שלא באו כו' שהרי ק"ו דאדם [ומקום דומה לו אלא] דייקי' לה, ל"ע שאני הם דגלי קרא. ש"מ דלא חיילי, מדא' ליה רבנן דלפי דבריו הל"ל הך ק"ו דמקום יגיל על הטהורי' מלטמא אלמא הכי אית ליה בהפרה. אי ס"ל דלא חיילי תהוי מקום תיובתך, פי' ק"ו דאדם דהי"ל לו' כמו כן מק"ו דאדם דמקום מגיל מליטמא, ואי ס"ל דחיילי מק"ו תיהוי כלי תיובתך. והשתא ניחא דמקומא לא מצו רבנן למפרך לר"א דחיילי מק"ו דאדם, דהא משמע מק"ו דלא חיל ואינו דומה לו לכך לא מצי לאוקומי לר"א דחיילי, אלא מכלי: **ת"ש א"ל ר"א ומה זרעי' וכו'.** פי' השיב לסם כ"א שדנין בק"ו דלעי' אם מפר נדרי' כו', דקי"ל בעלמא דזרעי' זרועי' בקרקע אינם מקבלי' טומאה ולא אתי אלא בהך ק"ו ומה זרעי' עומד' כיון שזרעם בקרקע טהורים, כדתניא בת"כ (שמיני פרק יא) מנין לזרעי' שזרעם בקרקע טהורי' שני' (ויקרא יא) על כל זרע אשר יזרע טהור יכול אפי' לא השריש ת"ל [הוא] בהויתו יהו: **זרועי' ועומדים לא** כ"ש. שלא יקבלו טומאה. וכשם שאתם מודים בהך ק"ו אודי לי שאם מפר נדרי' שבאו כו': ש"מ **לא** חיילי. מדהכי ר"א הך ק"ו דזרעים זרועים לכ"ש ולא יטמאתו כלל כמו כן ג' בנדרי' דלא חיילי כלל. ותימ' אמאי לא אמרי' בהך ק"ו דזרעי' דמקום יוכיח שמעלה טמא מטומאתו ואינו מגיל לטהור מליטמא, וא"ל דמקומה אינו דומה לזרעי' דשמא אינו מגיל דטהרה בלועה לא מטמאה אלא בנבלתם יטמא אלמא דלא חיילי כלל. ונראה לי דהכי פירשו דלא מטמאה אלא בנבלתם יטמא אלמא דלא חיילי כלל. ותימ' אמאי לא אמרי' בהך ק"ו דזרעי' דמקום יוכיח שמעלה טמא מטומאתו ואינו מגיל לטהור מליטמא, וא"ל דמקומה אינו דומה לזרעי' דשמא אינו מגיל דטהרה בלועה לא מטמאה אלא בנבלתם יטמא אלמא דלא חיילי כלל. ונראה לי דהכי פירשו דלא מטמאה אלא בנבלתם יטמא אלמא דלא חיילי כלל. ותימ' אמאי לא אמרי' בהך ק"ו דזרעי' דמקום יוכיח שמעלה טמא מטומאתו ואינו מגיל לטהור מליטמא, וא"ל דמקומה אינו דומה לזרעי' דשמא אינו מגיל דטהרה בלועה ל